

Розділ II. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657.37-047.44:334.78

Безверхий Костянтин Вікторович,

канд. екон. наук, докторант кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана»

(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)

E-mail: kosticbv@ukr.net

КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕПЦІЙ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація

Мета дослідження. Критично проаналізувати існуючі концепції інтегрованої звітності корпоративних підприємств.

Методологія. Теоретико-методологічною основою дослідження є діалектичний метод наукового пізнання та системний підхід щодо критичного аналізу існуючих концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств. Метод аналізу використовується для порівняння існуючих концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств. Метод пізнання об'єкта дослідження базується на системному та синергетичному підходах, відповідно до яких існуючі концепції інтегрованої звітності корпоративних підприємств розглядається в нерозривному зв'язку з забезпеченням подальшого розвитку інтегрованої звітності корпоративних підприємств.

Отримані результати. Проведено критичний аналіз концепцій інтегрованої звітності, що здійснюють вплив на структуру інтегрованої звітності підприємства, набір її як фінансових, так і нефінансових показників, які розкривають вартість підприємства за допомогою відповідних капіталів.

Цінність дослідження. Наукова цінність дослідження полягає у подальшому розвитку існуючих концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств.

Ключові слова: інтегрована звітність, концепція, критика, аналіз, корпоративні підприємства

Постановка проблеми. Для повнішого розуміння змісту такого нового виду звітності як інтегрована, вирішення питання єдиного формату інтегрованої звітності, затвердження порядку її підготовки, складання, затвердження, подання і оприлюднення такої звітності корпоративними підприємствами необхідно провести критичний аналіз концепцій інтегрованої звітності. Вищезазначене актуалізує питання критичного аналізу концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження концепцій інтегрованої звітності присвячені праці як

вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Вакун О.В. [1] наводить концепцію інтегрованої звітності в системі бухгалтерського обліку. Вітчизняний дослідник Н.Ю. Єршова [2, с. 453] визначає сутність концепції інтегрованої звітності підприємства. Костирко Р.О. [3, с. 185] висвітлює перспективи реалізації концепції інтегрованої звітності. Костюченко В.М. [4, с. 1129] наводить зміст фундаментальної концепції інтегрованої звітності. Легенчук С.Ф. [5] досліджує концепцію інтегрованої звітності як засіб підвищення якості інформування про капітал підприємства. Ляхович Г.І. та Заяць М.Я. [6] розглядають історичні аспекти виникнення та проблеми впровадження концепції інтегрованої звітності. Російський дослідник Н.В. Малиновська [7, с. 98] аналізує взаємозв'язок фундаментальних концепцій інтегрованої звітності. Група таких авторів, як Ю.В. Новожилова [8, с. 39], Ф.Ю. Сафонова [9, с. 57] та В.В. Томчук [10, с. 177–178] виділяють шляхи подальшого розвитку концепції інтегрованої звітності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Не зменшуючи вагомості наукових напрацювань вищезазначених авторів, зауважимо, що питання критичного аналізу існуючих концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств не знайшли достатнього відображення в їх роботах.

Формулювання мети і завдань дослідження. Метою даного дослідження є критичний аналіз існуючих концепцій інтегрованої звітності корпоративних підприємств. Для досягнення поставленої мети в дослідженні пропонується вирішити такі завдання: а) виділити та охарактеризувати концепції інтегрованої звітності відповідно до Міжнародних основ інтегрованої звітності; б) надати порівняльну характеристику концепцій капіталу у фінансовій та інтегрованій звітності корпоративних підприємств; в) навести схему процесу створення вартості відповідно до Міжнародних основ інтегрованої звітності.

Виклад основного матеріалу. В наших попередніх дослідженнях було висвітлено питання фундаментальних концепцій інтегрованої звітності [11].

Відповідно до п. 2 Міжнародних основ інтегрованої звітності (англ. The International <IR> Framework) (*дали* <IRF>) [12] фундаментальні концепції інтегрованої звітності є:

1) концепція створення вартості для підприємства і для зацікавлених сторін [12, п. 2Б].

Вартість не створюється тільки силами самої організації або тільки всередині неї, вона: а) піддається впливу зовнішнього середовища; б) створюється через взаємодію з зацікавленими сторонами; в) залежить від різних ресурсів [12, п. 2.2].

Вартість, що створюється організацією протягом тривалого часу, проявляється в збільшенні, зменшенні або трансформації капіталу в результаті комерційної діяльності організації. Така вартість має два аспекти: вартість, створювана для:

- самої організації, що забезпечує повернення інвестицій постачальникам фінансової капіталу;

- зацікавлених сторін і суспільства в цілому [12, п. 2.4].

Постачальники фінансового капіталу зацікавлені у вартості, яку організація створює для себе. Вони також зацікавлені у вартості, яку організація створює для інших, коли вона впливає на можливість організації створювати вартість для себе або відноситься до заявленої цілі організації (наприклад, явної соціальної цілі), яка впливає на їх оцінку [12, п. 2.5].

Здатність організації створювати вартість для себе пов'язана з вартістю, яку вона створює для інших (рис. 1). Це відбувається за рахунок широкого спектру дій, взаємодій і відносин на додаток до таких, як, наприклад, продажу клієнтам, які безпосередньо пов'язані зі змінами у фінансовому капіталі. До даного спектру відносяться, наприклад, вплив результатів комерційної діяльності організації на задоволеність клієнтів; готовність постачальників працювати з організацією та умови, на яких вони готові це робити; ініціативи, які бізнес-партнери погодилися вжити разом з організацією; репутація організації; умови, що накладаються на соціальні ліцензії для роботи організації; а також нав'язування умов ланцюжку поставок або юридичних вимог [12, п. 2.6].

Якщо діяльність, взаємодії та відносини істотно впливають на здатність організації створювати вартість для себе, вони включаються в інтегрований звіт. Сюди входить врахування того, в якому ступені вплив на капітали виходить за рамки самої організації (тобто витрати або інший вплив на капітали, які не належать організації) [12, п. 2.7].

Зовнішні наслідки можуть бути позитивними або негативними (тобто вони можуть приводити збільшення або зниження вартості, втіленої в капіталах). Зовнішні наслідки можуть в кінцевому підсумку збільшувати або знижувати вартість, яка створена для організації. У зв'язку з цим постачальниками фінансового капіта-

лу необхідна інформація про суттєві зовнішні наслідки, щоб вони могли оцінити їх вплив і відповідним чином розподіляти ресурси [12, п. 2.8].

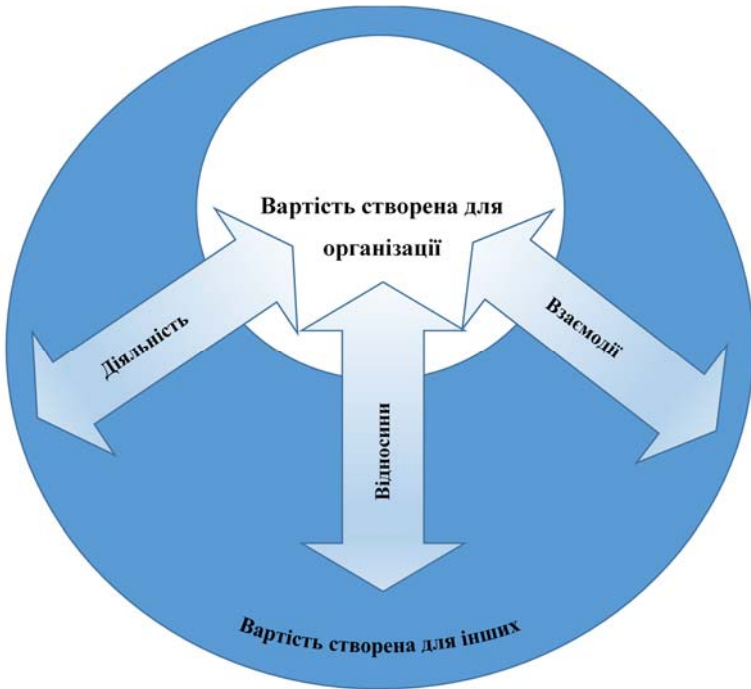

Рис. 1. Вартість створювана для організації та для зацікавлених осіб

Попри те, що вартість створюється протягом різних часових періодів і для різних зацікавлених сторін за допомогою різних капіталів, незрозуміло її створення через максимізацію одного капіталу при ігноруванні інших. Наприклад, максимізація фінансового капіталу (наприклад, прибутку) за рахунок людського капіталу (наприклад, при невідповідній політиці та практиці управління людськими ресурсами) навряд чи приведе до максимізації вартості для організації протягом довгострокового періоду [12, п. 2.9].

2. Концепція капіталів [12, п. 2В]. Загальні запаси капіталів не є незмінними протягом тривалого часу. По мірі того, як капітали збільшуються, зменшуються або перетворюються, між ними і всередині них відбувається постійний кругообіг. Наприклад, коли організація покращує свій людський капітал за допомогою нав-

чання, відповідні витрати на навчання зменшують її фінансовий капітал. У результаті фінансовий капітал перетворюється в людський. Незважаючи на простоту цього прикладу, який представлений тільки з точки зору організації, він показує постійну взаємодію та перетворення, що відбувається між капіталами, хоча й різними темпами і з різними результатами [12, п. 2.12].

Різноманітні види діяльності ведуть до значно складнішого збільшення, зменшення або перетворення, і передбачають широке поєднання капіталів або їх компонентів (наприклад, вода використовується для вирощування урожаю, який використовується як корм для скоту, все це — компоненти природного капіталу) [12, п. 2.13]. Навчання новим знанням працівників, з одного боку, є збільшення людського капіталу, а з іншого, втілення набутих знань працівників у розробку нових видів продукції (отримання патентів, свідоцтв авторського права) є складовою інтелектуального капіталу, тобто спостерігається поєднання двох видів капіталу інтелектуального і людського.

У цілому організації націлені на створення вартості, це може включати зниження вартості, укладеної в деяких капіталах, і чистому зниженню загального запасу капіталів. У багатьох випадках то, чи є чистим впливом збільшенням або зниженням (або ні тим, ні іншим, тобто вартість зберігається), буде залежати від обраної точки зору; так, у наведеному вище прикладі співробітники і роботодавці можуть по-різному оцінювати навчання [12, п. 2.14].

<IRF> не вимагає застосування категорій капіталу в інтегрованому звіті або структуризації звіту по капіталам. Швидше, капітали включені в <IRF> переважно для того, щоб використовувати їх: а) в рамках теоретичної основи концепції створення вартості; б) в якості орієнтира, керуючись яким, організації розглядають всі форми капіталу, які вони використовують або на які вони впливають [12, п. 2.17]. Проте, Р.В. Кузіна [14, с. 562] наводить організаційну матрицю збалансованої системи показників у розрізі відповідних капіталів, що передбачені <IRF>.

Порівняльна характеристика концепцій капіталів у фінансовій та інтегрованій звітності підприємства (табл. 1).

3. Концепція процесу створення вартості [12, п. 2Г]. Процес створення вартості представлено на рис. 2. Зовнішнє середовище, включаючи економічні умови, технологічний прогрес, громадські та екологічні питання, створює контекст, в рамках якого працює організація. Місія і стратегічне бачення охоплюють всю організацію, чітко і повно визначаючи її цілі і наміри [12, п. 2.21].

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика концепцій капіталу
у фінансовій та інтегрованій звітності підприємства**

№ з/п	Ознака	Звітність	
		Фінансова	Інтегрована
1	Поняття капіталу	Фінансова концепція капіталу: капітал є синонімом чистих активів або власного капіталу суб'єкта господарювання [13, п. 4.57] Фізична концепція капіталу: капітал розглядається у вигляді продуктивності суб'єкта господарювання, основаної, наприклад, на одиницях виробленої за день продукції [13, п. 4.57]	Капітал – це запас вартості, який збільшується, зменшується або трансформується в результаті діяльності організації. Наприклад, фінансовий капітал організації збільшується, коли вона отримує прибутки, а якість її людського капіталу підвищується при навчанні працівників [12, п. 2.11]
2	Концепція капіталу	Збереження фінансового капіталу. Згідно з цією концепцією, прибуток заробляється, тільки якщо фінансова (або грошова) сума чистих активів на кінець періоду перевищує фінансову (або грошову) суму чистих активів на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду. Збереження фінансового капіталу може вимірюватися або в номінальних грошових одиницях, або в одиницях постійної купівельної спроможності [13, п. 4.59] Концепція збереження фінансового капіталу не вимагає застосування певної основи оцінки. Вибір основи за цією концепцією залежить від типу фінансового капіталу, який суб'єкт господарювання прагне зберегти [13, п. 4.61]	Успіх організацій залежить від різних форм капіталу. В даній концепції капітали поділяються на фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціальний та природний капітали [12, п. 2.10]. Фінансовий капітал – це резерв коштів, які: 1) є у організації для використання при виробництві товарів або наданні послуг; 2) надходять через фінансування (боргове, часткове фінансування і гранти) або створюються в результаті операцій або інвестицій. Виробничий капітал – виробничі фізичні об'єкти (на відміну від природних фізичних об'єктів), наявні в організації для виробництва товарів або надання послуг, включаючи: а) будівлі; б) обладнання; в) інфраструктуру (наприклад, дороги, порти, мости, сміттєпереробні заводи і водоочисні споруди). Інтелектуальний капітал – організаційні нематеріальні активи, засновані на знаннях, включаючи: 1) інтелектуальну власність, наприклад, патенти, авторські права, програмне забезпечення, права і ліцензії; 2) «організаційний капітал», наприклад, що мають на увазі знання, системи, процедури та протоколи.

Закінчення табл. 1

	Збереження фізичного капіталу. Згідно з цією концепцією, прибуток заробляється, тільки якщо фізична виробнича потужність (або продуктивність) суб'єкта господарювання (або ресурси чи кошти, необхідні для досягнення такої потужності) на кінець періоду перевищує фізичну виробничу потужність на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам та внесків власників протягом цього періоду [13, п. 4.59]. Концепція збереження фізичного капіталу вимагає прийняття основи оцінки за поточною собівартістю [13, п. 4.61]	Людський капітал — компетенції співробітників, їх здатності і досвід, а також їх мотивація впроваджувати інновації, в тому числі їх: а) відповідність структурі управління організації та її підтримка, підхід до управління ризиками і етичні цінності; б) здатність розуміти, розробляти і реалізувати стратегію організації; в) лояльність і мотивація для вдосконалення процесів, товарів і послуг, включаючи їх здатність керувати, управляти і співпрацювати. Соціальний капітал — інститути і відносини в рамках спільнот і між ними, а також між групами зацікавлених сторін і іншими групами, і здатність ділитися інформацією для підвищення індивідуального і колективного добробуту. Соціальний капітал включає: 1) загальні норми, цінності і зразки поведінки; 2) відносини / зв'язки між основними зацікавленими сторонами, а також довіру і готовність співпрацювати, які організація розвиває і прагне побудувати, підтримувати разом з зовнішніми зацікавленими сторонами; 3) нематеріальні активи, пов'язані з брендом і репутацією, які створені організацією; 4) соціальні ліцензії на роботу організації. Природний капітал — все поновлювані і непоновлювані природні ресурси і процеси, які дозволяють створювати товари або послуги, що підтримують минуле, сьогодення або майбутнє процвітання організації. Він включає: 1) повітря, воду, землю, корисні копалини і ліси; 2) біологічне різноманіття і здоров'я екосистеми [12, п. 2.15].

Особи, наділені управлінськими функціями, відповідають за створення належної наглядової структури, що підтримує здатність організації створювати вартість [12, п. 2.22].

Ядром організації є її бізнес-модель, яка ґрунтується на різних капіталах, що розуміються як ресурси, і завдяки її комерційної діяльності перетворює їх у продукти (товари, послуги, побічні продукти і відходи). Діяльність організації та її продукти призво-

дять до результатів з точки зору впливу на капітали. Здатність бізнес-моделі адаптуватися до змін (наприклад, у наявності, якості і доступності ресурсів) може вплинути на довгострокову життєздатність організації [12, п. 2.23].

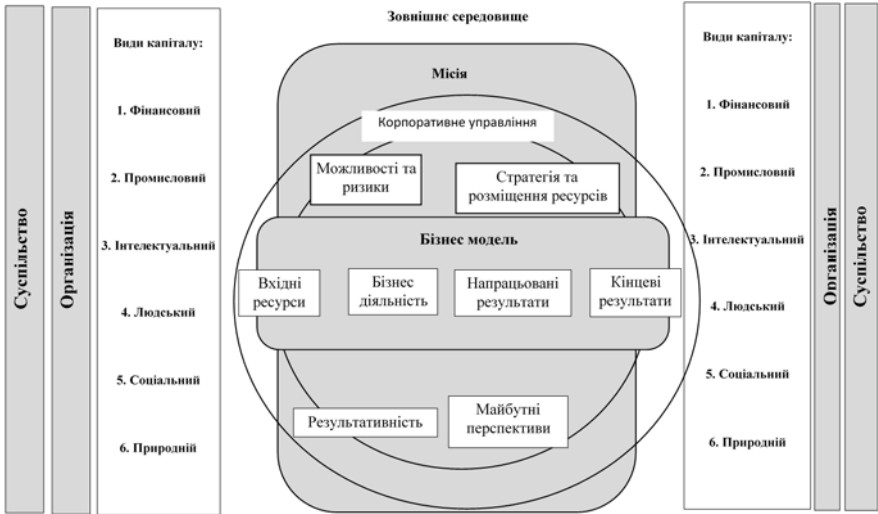

Рис. 1. Процес створення вартості відповідно до <IRF> [12, п. 2.20]

Комерційна діяльність включає планування, проектування і виробництво продуктів або використання спеціалізованих навичок і знань при наданні послуг. Заохочення культури інновацій часто є провідним напрямком комерційної діяльності з точки зору створення нових продуктів і послуг, які мотивують попит клієнтів, підвищують ефективність і сприяють якіснішому використанню технологій, замінюють ресурси для мінімізації несприятливого соціального або екологічного впливу і знаходять альтернативні способи використання продуктів [12, п. 2.24].

Результати – це внутрішні і зовнішні наслідки (позитивні і негативні) для капіталів у результаті комерційної діяльності та продукти організації [12, п. 2.25].

Постійний моніторинг і аналіз зовнішнього середовища в контексті місії і стратегії організації дозволяють виявити ризики і можливості організації, які пов'язані з її стратегією і бізнес-моделлю [12, п. 2.26].

Стратегія організації визначає, як вона має намір знижувати ризики або керувати ними, а також максимально використовувати надані можливості. У ній встановлюються стратегічні цілі і стратегія їх досягнення, реалізація яких здійснюється за допомогою планів розподілу ресурсів [12, п. 2.27].

Організації необхідна інформація про її результати, для чого потрібно впровадження системи оцінки та моніторингу для отримання інформації, необхідної для прийняття рішень [12, п. 2.28].

Процес створення вартості не є статичним; регулярний аналіз кожного компонента і його взаємодії з іншими компонентами, а також увага до перспектив організації, призводять до їх перегляду і доопрацюванню з метою удосконалення всіх компонентів [12, п. 2.29].

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. У процесі даного наукового дослідження проведено критичний аналіз концепцій інтегрованої звітності, що здійснюють вплив на структуру інтегрованої звітності підприємства, набір її як фінансових, так і нефінансових показників, які розкривають вартість підприємства за допомогою відповідних капіталів.

У подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на розробку концепції розвитку інтегрованої звітності в Україні. Порушені в статті питання не є вичерпними й потребують доповнень, змін, уточнень і конкретизації.

Бібліографічний список

1. *Вакун О.В.* Концепція інтегрованої звітності в системі бухгалтерського обліку / О. В. Вакун // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнар. зб. наук. праць. — 2014. — № 3 (30). — С. 49–59.

2. *Єршова Н.Ю.* Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. — 2016. — Вип. 1 (1). — С. 451–459.

3. *Костирко Р.О.* Перспективи міжнародної інтегрованої звітності // Вісник Національного університету «Львівська Політехніка». — 2014. — № 794. — С. 181–187.

4. *Костюченко В.М., Богатир Н.В.* Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України // Глобальні та національні економіки: електронний журнал. — 2015. — № 8. — С. 1126–130.

5. *Легенчук С.Ф.* Концепція інтегрованої звітності як засіб підвищення якості інформування про капітал підприємства / С. Ф. Легенчук // Сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу: матеріали Міжнародної науково-практичної кон-

ференції до 20-річчя кафедри обліку і аудиту ІФНТУНГ. — Івано-Франківськ: Вид-во ІФНТУНГ, 2015. — С. 87–90.

6. *Ляхович Г.І.* Концепція інтегрованої звітності: історичні аспекти виникнення та проблеми впровадження / Г. І. Ляхович, М. Я. Заяць // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. — 2016. — Вип. 16. — Ч. 2. — С. 141–147.

7. *Малиновская Н.В.* Интегрированная отчетность: теория, методология и практика: дис. ... докт. экон. наук : 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» / Н. В. Малиновская. — Москва, 2016. — 381 с.

8. *Новожилова Ю.В.* Информационно-аналитическое обеспечение интегрированной отчетности: дис. ... канд. экон. наук : 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» / Ю.В. Новожилова. — Ярославль, 2017. — 249 с.

9. *Сафонова Ф.Ю.* Методика формирования интегрированного отчета: дис. ... канд. экон. наук : 08.00.12 «Бухгалтерский учет, статистика» / Ф. Ю. Сафонова. — Санкт-Петербург, 2014. — 227 с.

10. *Томчук В.В.* Інтегрована звітність: новий етап у еволюції бухгалтерського обліку // Фінанси, облік, банки. — 2017. — № 1 (22). — С. 170–180.

11. *Безверхий К.В.* Фундаментальні концепції інтегрованої звітності / К.В. Безверхий // Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 15 травня 2018 р. — Ч. 2. — Полтава: ФОП Пусан А.Ф., 2018. — С. 210–212.

12. The International <IR> Framework [Electronic resource]. — Mode of access: <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.

13. The Conceptual Framework for Financial Reporting [Electronic resource]. — Mode of access: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2016/conceptualframework.pdf>.

14. Кузіна Р.В. Формування системи корпоративної звітності: теорія, методологія, організація: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». — Одеса, 2016. — 591 с.

References

1. Vakun, O.V. (2014). Kontseptsiia intehrovanoi zvitnosti v systemi bukhgalterskoho obliku [The concept of integrated reporting in the accounting system]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu : mizhnar. zb. nauk. Prats* [Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis: intern. save sciences works], 3 (30), 49–59 [in Ukrainian].

2. Yershova, N.Iu. (2016). Rozvytok metodolohichnykh osnov formuvannia intehrovanoi zvitnosti [Development of methodological foundations for the formation of integrated reporting]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Ekonomika* [Scientific herald of Uzhgorod University. Series: Economics], 1 (1), 451–459 [in Ukrainian].

3. Kostirko, R.O. (2014). Perspektivyvy mizhnarodnoi intehrovanoi zvitnosti [Perspectives of integrated reporting]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska Politekhnika»* [Bulletin of Lviv Polytechnic National University], 794, 181 – 187 [in Ukrainian].

4. Kostiuchenko V.M., Bohatyr N.V. (2015). Intehrovana zvitnist yak innovatsiina model zvitnosti korporatyvnykh pidpriemstv Ukrainy [Integrated reporting as an innovative reporting model for corporate enterprises in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni ekonomiky: elektronnyi zhurnal* [Global and national economies: an electronic journal], 8, 1126–1130 [in Ukrainian].

5. Lehenchuk, S.F. (2015). Kontseptsiiia intehrovanoi zvitnosti yak zasib pidvyschennia yakosti informuvannia pro kapital pidpriemstva [The concept of integrated reporting as a means to improve the quality of information about the capital of the enterprise]. Proceedings from: *Suchasnyi stan, aktualni problemy ta perspektyvy rozvytku obliku, kontroliu ta analizu: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii do 20-richchia kafedry obliku i audytu IFNTUNH – Current status, actual problems and prospects for the development of accounting, control and analysis: materials of the International Scientific and Practical Conference for the 20th anniversary of the Department of Accounting and Auditing, IFNTUNG*. (pp. 87–90). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

6. Liakhovych, H.I., Zaiats, M.Ya. (2016). Kontseptsiiia intehrovanoi zvitnosti: istorychni aspekty vynykenniata problemy vprovadzhenntia [Integrated Reporting Concept: Historical Aspects of Emergence and Implementation Issues]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu, Seriiia «Ekonomichni nauky»* [Scientific Bulletin of Kherson State University, Series «Economic Studies»], Issue 16, Part 2, 141–147 [in Ukrainian].

7. Malynovskaya, N.V. (2016). Yntegryrovannaya otchetnost: teoriyya, metodologyyya y praktyka [Integrated reporting: theory, methodology and practice]: *Doctor's thesis*. Moskva [in Russian].

8. Novozhylova, Yu.V. (2017). Ynformatsyonno-analytycheskoe obespechenye yntehryrovanoi otchetnosti [Information and analytical support of integrated reporting]: *Candidate's thesis*. Yaroslavl [in Russian].

9. Safonova, F.Yu. (2014). Metodika formirovaniya integrirrovannogo otcheta [Methods of integrated report forming]. *Candidate's thesis*. Sankt-Peterburg [in Russian].

10. Tomchuk, V.V. (2017). Intehrovana zvitnist: novyi etap u evoliutsii bukhhalterskoho obliku [Integrated reporting: a new stage in the evolution of accounting]. *Finansy, oblik, banky* [Finance, accounting, banks], 1 (22), 170 — 180 [in Ukrainian].

11. Bezverkhyi, K.V. (2018). Fundamentalni kontseptsii intehrovanoi zvitnosti [Fundamental concepts of integrated reporting]. Proceedings from: *Ekonomichniy rozvytok derzhavy ta yii sotsialna stabilnist: materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii — Economic development of the state and its social stability: materials of the II International scientific-*

practical conference, Poltavskiy natsionalnyi tekhnichnyi universytet imeni Yurii Kondratiuka. (pp. 210 — 212). Poltava [in Ukrainian].

12. The International <IR> Framework [Electronic resource]. — Available at: <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf> [in English].

13. The Conceptual Framework for Financial Reporting [Electronic resource]. — Available at: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2016/conceptualframework.pdf> [in English].

14. Kuzina, R.V. (2016). Formuvannia systemy korporatyvnoi zvitnosti: teoriia, metodolohiia, orhanizatsiia [Formation of the corporate reporting system: theory, methodology, organization]. *Doctor's thesis*. Odessa [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20 травня 2018 р.

UDC 657.37-047.44:334.78

Kostiantyn Bezverkhyi,

Candidate of Sciences (Economics),

Doctoral Student at the Department of Accounting and Taxation,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,

(54/1, Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: kosticbv@ukr.net

Critical analysis of corporate enterprises' integrated reporting concepts

Abstract

Research objective. *The research objective is to analyze critically the existing concepts of corporate enterprises' integrated reporting.*

Methodology. *The theoretical and methodological basis of the research is the dialectical method of scientific cognition, and a systematic approach to the critical analysis of the corporate enterprises' integrated reporting concepts. The analytical method is used for comparison of the existing concepts of corporate enterprises' integrated reporting. The method of cognition, used for the research object, is based on systemic and synergetic approaches. According to these approaches, the existing concepts of corporate enterprises' integrated reporting are examined as inherently connected with the further development of corporate enterprises' integrated reporting.*

Findings. *The author critically analyzes the concepts of integrated reporting influencing the structure of enterprise's integrated reporting, the set of its financial and non-financial indicators, which reveal the value of enterprise capital.*

Value Added. *The scientific value of the research is in further development of the existing concepts of corporate enterprises' integrated reporting.*

Key words: *integrated reporting, concept, criticism, analysis, corporate enterprises.*